

NOTAT

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
Den 21. oktober 2015

Notat til Folketingets Europaudvalg og Miljø- og Fødevareudvalg

Kommissionens forslag til afgørelse om sikkerhedskrav, der skal opfyldes af europæiske standarder for levende lys, lysestager og -holdere, lysbeholdere og tilbehør i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF om produktsikkerhed i almindelighed (produktsikkerhedsdirektivet)

Komitesag

1. Resumé

Formålet med forslaget er at fastsætte sikkerhedskrav, der skal opfyldes af europæiske standarder for levende lys, lysestager, og -holdere, lysbeholdere og tilbehør. I den forbindelse fastsættes kemisk krav om indhold af bly og nikkel og krav om begrænsning af emissioner.

Forslaget er blevet forelagt GPSD-Komitéen til skriftlig afstemning senest den 28. oktober 2015 efter forskriftsproceduren med kontrol.

Forslaget vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser eller økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Der er heller ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget. Der findes ingen europæiske standarder for levende lys, lysestager og -holdere, lysbeholdere og tilbehør. Bly og nikkel er stoffer som kan være kræftfremkaldende ved inhalation og er derfor potentielt skadelige for menneskers sundhed. Både nikkel og bly er ved analyser fundet i de forskellige dele af levende lys, herunder voks og væge. Det er derfor fundet nødvendigt at fastsætte en standard for indholdet af disse stoffer i levende lys således at producenterne kan opfylde de eksisterende krav om, at der kun må bringes sikre produkter i omsætning.

Forslager skal indgå som grundlag for de europæiske standardiseringsorganer i udarbejdelsen af en standard, som derefter kan anvendes af virksomhederne, hvis de vil have formodningen med sig, om at deres produkt er sikkert.

Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen sendte den 9. oktober 2015 ovennævnte forslag til medlemsstaterne. Der skal stemmes om forslaget ved skriftlig procedure senest den 28. oktober 2015. Forslaget fastsætter sikkerhedskrav, der skal opfyldes af europæiske standarder for levende

lys, lysestager, og -holdere, lysbeholdere og tilbehør. I den forbindelse fastsættes kemiske krav om indhold af bly og nikkel og krav om begrænsning af emissioner af sod.

Forslaget har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF om produktsikkerhed i almindelighed, særligt artikel 4, stk. 1, litra a).

GPSD-Komiteen træffer afgørelse efter forskriftsproceduren med kontrol i henhold til afgørelse 1999/468/EF artikel 5a, jf. forordning nr. 182/2011 artikel 12.

Hvis der i komitéen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen direktivet efter at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komiteen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal, eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede direktivet efter at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

3. Formål og indhold

Europæiske standarder skal udarbejdes på grundlag af krav, der skal sikre at produkter, som er i overensstemmelse med disse standarder, opfylder det almindelige sikkerhedskrav i artikel 3 i produktsikkerhedsdirektiv (2001/95/EF).

Der findes ingen europæiske standarder for levende lys, lysestager og -holdere, lysbeholdere og tilbehør. Bly og nikkel er stoffer som kan være kræftfremkaldende ved inhalation og er derfor potentielt skadelige for menneskers sundhed. Både nikkel og bly er ved analyser fundet i de forskellige dele af levende lys, herunder voks og væge. Industrien oplyser, at nikkel og bly ikke tilsættes direkte til lyset, men kan findes som et restprodukt fra tidligere processer. Det er derfor fundet nødvendigt at fastsætte et sikkerhedskrav som angiver en maksimal grænseværdi for indholdet i levende lys af disse stoffer samt krav som begrænser emissioner af sod.

Forslaget er en afgørelse om sikkerhedskrav, der skal opfyldes af de europæiske standarder for levende lys, lysestager og -holdere, lysbeholdere og tilbehør, og det foreslås at den finder anvendelse ved afgørelsens ikrafttræden.

De foreslåede grænseværdier er fastsat på baggrund af risikovurderinger foretaget af medlemsstaterne, samt input fra industrien, herunder den europæiske lysindustri repræsenteret af ECA (European Candle Association), AECM (Association European Candle Makers) og A.I.S.E (International Association for Soaps, Detergents and Maintenance Products), med henblik på at finde frem til de laveste grænseværdier, som er teknisk mulige for industrien at overholde. De foreslåede værdier har ikke yderligere været i høring.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Europa-Parlamentet høres forud for den endelige vedtagelse om Kommissionen har overskredet sine beføjelser i forbindelse med forslaget, om udkastet ikke er foreneligt med basis-retsaktens formål eller indhold, eller om det ikke overholder nærhedsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

5. Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget er at udmønte EU-reguleringsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det følger allerede i dag af produktsikkerhedsdirektivets artikel 3, stk. 1, som er implementeret i produktsikkerhedsloven § 5, at en producent kun må bringe sikre produkter i omsætning. Efter reglerne formodes et produkt at være sikkert, når det er i overensstemmelse med nationale standarder, som gennemfører europæiske standarder, hvis referencer er offentliggjort af Europa-Kommissionen i EU-Tidende.

Dette forslag til afgørelse om fastsættelse af sikkerhedskrav, herunder kemisk krav om indhold af bly og nikkel og krav om begrænsning af emissioner, skal indgå som grundlag for de europæiske standardiseringsorganer i udarbejdelsen af en standard for levende lys, lysestager, og -holdere, lysbeholdere og tilbehør.

Standarder kan anvendes af virksomhederne, hvis de vil have formodningen med sig, om at deres produkt er sikkert, men det er ikke et krav at standarden skal benyttes, hvis produktets sikkerhed kan dokumenteres på anden vis.

Afgørelsen finder anvendelse fra dens ikrafttræden, dvs. 20 dage efter dens offentliggørelse i EU-Tidende.

7. Konsekvenser for Danmark

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, da der er tale om fastsættelse af sikkerhedskrav, som skal benyttes i udarbejdelsen af standarder, som det er frivilligt for erhvervslivet at anvende i forbindelse med deres opfyldelse af allerede eksisterende regler om produktsikkerhed.

Beskyttelsesniveauet

Forslaget vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet, idet der i dag allerede er krav om, at forbrugerprodukter skal være sikre. Fastsættelsen af sikkerhedskrav til udarbejdelsen af EU-standarder, er derfor alene et hjælpemiddel, til at kunne dokumentere at produktet er sikkert.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Miljøspecialudvalg den 20. oktober 2015 – 22. oktober 2015.

Dansk Industri (DI) bemærkede i den forbindelse, at de stiller sig undrende overfor, at man her i rammenotatet kan fastslå, at forslaget ikke har økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det anføres i den forbindelse, at det vil have økonomiske konsekvenser, hvis man ønsker at benytte standarden. Der fremhæves derudover, at et krav om som minimum at have vejledning om brug i nærheden af børn og selskabsdyr, vil medføre, at lys ikke kan sælges uden emballage, hvilket både vil udgøre en omkostning og en være en ekstra miljømæssig belastning. De opfordrer derfor til, at det overvejes, om det virkelig skønnes at være nødvendigt og anfører i den forbindelse, at mange lys sælges uden emballage.

Sikkerhedsstyrelsen har som reaktion til dette høringssvar oplyst, at vejledninger og advarsler kan uddeles på et løst stykke papir af den handlende eller opslås som et skilt over den kurv hvorfra man sælger, hvilket ligeledes er tilfældet ved eksempelvis salg af legetøj.

9. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Det er kun få lande, der har været aktive under udarbejdelsen af forslaget, hvorfor de øvrige medlemslandes holdning ikke er kendt.

10. Regeringens generelle holdning

Der findes ingen europæiske standarder for levende lys, lysestager og -holdere, lysbeholdere og tilbehør. Bly og nikkel er stoffer som kan være kræftfremkaldende ved inhalation og er derfor potentielt skadelige for menneskers sundhed. Det er derfor positivt, at der fastsættes en maksimal grænseværdi for indholdet af disse stoffer i levende lys.

Regeringen er positiv overfor forslaget om fastsættelse af sikkerhedskrav for levende lys mv., idet kravene er med til at præcisere, hvad der skal til for, at der er en formodning for at levende lys, lysestager, og -holdere, lysbeholdere og tilbehør er sikre for forbrugeren.

11. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Sagen forelægges Folketinget til orientering.